

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

Lactantius, Lucius Caecilius Firmianus

[Venedig], 4. Apr. 1497

Lactantii firmiani de phoenice carmina

[urn:nbn:de:bsz:31-300412](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300412)

DE PHOENICE

Lactatū firmianī de phœnice carmina: Incipit illa sacri modulamīa fūdere cātus
 St locus ī primo fœlix oriēte remot⁹ Et miralucē uoce ciere nouam.
 Qua patet aterui maxia porta poli Quā nec iulex uoces: nec tibia possit
 Nec tm̄ a stiuos hyemisq; ppiqu⁹ ad ort⁹ Musica cyrrhais assimilare modis.
 In quo sol uerno fundit ab axe diē. Sed neq; dolor moriēs imitari nosse putat
 Illic planicies tractus diffundit apertos: Nec cylleneæ fila canore lyrae:
 Nec tumulus crescit: nec caua uallis hiat Postq̄ Phœb⁹ equos ī apta refudit olympi
 Sed nostros mōtes: quorū iuga celsa putā Atq; orbē totū ptulit usq; means.
 Per bis sex ulnas eminent ille locus. (tur Illa ter alarum repetito uerbere plaudit:
 Hic solis nemus ē: & cōstitus arbore multa Non errabilibus nocte dieq; sonis.
 Lucus: pperuæ frondis honore uirens. Atq; eadē celeres ēt discriminat horas:
 Cū phaetōræ: s flagrasset ab ignibus axis: Igniferūq; caput ter uenerata silet.
 Ille locus flāmīs inuiolatus erat. Antistes nemorū luce ueneranda sacerdos
 Et cū diluuiū merlisset fluctibus orbem: Et sola arcanis conscia phœbe tuis:
 Deucalionæas exuperauit aquas. Quā postq̄ uitæ iā mille pegerit annos:
 Nō hūc exāgues morbi: nō āgra senectus At se reddiderint tpa lōga grauem.
 Nec mors crudelis: nec metus āsper adit. Vt reparat lassum spatiiis urgētibus euū:
 Nec scelus ifandū: nec opū uesana cupido: Assueti nemoris dulce cubile fugit.
 Aut metus: aut ardēs cædis amore furor. Cūq; renascendi studio loca sancta reliq̄t
 Luct⁹ acerb⁹ abest: & egestas obsita pānis Tūc petit hūc orbē: mors ubi regna tenet
 Et curæ ī fōnes: & uiolēta fames. Dirigit in Syriā celeres lōga uolatus
 Nō ibi tēpestas: nec uis furit horrida uenti Phœnicis nomē cui dedit ipsa uetus:
 Nec rigido terrā rore pruina tegit. Secretosq; petit deserra per auiā lucos:
 Nulla super cāpos tēdit sua uellera nubes Hic ubi per saltus silua remota later,
 Nec cadit ex alto timidus humor aqua. Tum legit aereo sublimem uertice palma
 Sed fons ī medio est: quē uiuū noie dicunt Quā gratū phœnix ex aue nomē habet.
 Perspicuus lucens: dulcibus uber aquis. Quā nec dēte potēs aīal pūmpere possit
 Qui semel erumpēs p singula tpa mēsūm Lubricus aut serpēs: aut auis ulla rapax:
 Duodecies undis irrigat oē nemus. Tū uētos claudit pēdentibus aeolus antris
 Hic genus arboreū pro cero stipite surgēs Ne uiolent flabris aera purpureum
 Non lapsura solo mitia poma gerit. Neu concreta notho per inania cæli.
 Hoc nem⁹ hos lucos auis icolit unica phœc Sūmoueat radios solis: & obsit aui.
 Vnica sic uiuit morte refeçta sua. Cnix Cōstruit inde sibi seu nidū: siue sepulcrum
 Paret: & obseq̄t Phœbei mēorāda satelles: Nam perit ut uiuat: se tamen ipsa creat:
 Hoc natura parēs munus habere dedit. Colligit hinc succos: & odores diuite silua
 Lutea cū primū surgēs aurora rubescit Quos legit assiri⁹: quos opulētus arabs.
 Cū primum rosea sidera luce fugat. Quos aut Pygmææ gētes: aut India carpit
 Ter quater illa pia: imergit corpus ī undas Aut molli generat terra Sabæa sinu
 Ter quater euiuo gurgite libat aquam. Cinama dehic aurāq; pcul spirātis amomi
 Tollitur: ac sūmo cōfedit in arboris altæ Congerit: & mixto balsama cū folio.
 Vertice: quæ totū despiciit una nemus. Nō ealiæ mitis: nō olentis uimen achanti
 Et cōuerfa novos Phœbi nascētis ad ortus Nec thuris lachria: utraq; pinguis abest
 Expectat radios: & iubar exoriens: His addit teneras nardi pubentis aristas:
 Ast ubi sol pepulit fulgētis lumina portæ Et sociat myrrhæ pascua grata nimis.
 Et primū emicuit luminis aura leuis. Protinus in strato corpus mutabile nido:

DE PHOENICE

Vitaliq; thoro membra quieta locat: Albicat insignis mixto uiridate smaragdo.
 Oreq; dehis succos mēbris circūq; supraq; Et puro cornu gemmea cuspis hiat.
 Inicit exequiis immoritura suis: Ingētes oculos credas: gēiosq; hiacynthos
 Tūc inter uarios animā comēdat odores Quorū de medio lucida flamma micat.
 Depositi tanti nec timet illa finem. Aequatur toto capiti radiata corona
 Interea corpus genitali morte peremptū Phœbei referens uerticis alta decus.
 Aestuat: & flāmas protulit ipse calor: Crura tegūt squāmē flauo distincta metallo
 Aereoq; pcul de lumine concipit ignem: Ast unguis roseus pingit honore color:
 Flagrat: & ambustū soluitur in cinerem. Effigies inter pauonis mixta figuram:
 Hos uelut i massā cineres i morte coactos Cernitur & mixtā phalidis inter auem
 Cōstat: & effectū seminis instar habet Magniciē terris arabum quæ gignit ales
 Hic aial primū sine mēbris fertur oriri: Vix æquare pōt: seu fera: seu sit auis.
 Sed fertur uermis lacteus esse color: Nō tñ ē tarda ut uolucres: q; corpe magno
 Creuerit i mensam subito cū tēpore certo Incessus pigros p graue pondus habent.
 Seq; oui teretis colligit in speciem. Sed leuis & uelox regali plena decore:
 Inde reformatur qualis fuit ante figura: Talis in aspectu se præbet usq; hominū.
 Et phœnix ruptis pullulat exuuiis. Cōuenit Aegyptus tati ad miracula uisus:
 Ac uelut agrestes cū filo ad faxa tenentur: Et rarā uolucrem turba salutat ouans.
 Mutari pēnæ papilionē solent. Protinus isculpūt sacrato i marmor formā
 Non illi cibus est nostro concessus in orbe Et signat titulo remq; diemq; nouo.
 Nec cuiq; i plumē pascere cura subest. Cōtrahit in coctū sese genus oē uolantū.
 Ambrosios libat caelesti nectare rores: Nec prædæ memor ē ulla: nec ulla met⁹
 Stellifero teneri qui cecidere polo. Alitiū stipata choro uolat illa per altum:
 Hos legit: his mediis alit in odoribus ales: Turbaq; prosequit munere læta pio.
 Donec maturā proferat effigiem. Sed postq; puri pueni: ad ætheris aurās
 Ast ubi primæua cœpit florere iuuenta: Mox redit ista suis cōditor ille locis.
 Euolat ad patrias iam reditura domos. Hæc fortunatæ sortis: natisq; uolucris:
 Ante tamē proprio qecq; de corpore restat Cui de se nasci præstitit ipse deus:
 Ossaq; uel cineres: exuuiasq; suas. Fœmīa sit: uel mascul⁹ hæc: forteq; neutrū
 Vaguē balsameoq; mirrhaq; & thur solū Fælix q; Veneris fœdera nulla colit.
 Cōdit: & in formā cōglobat ore pio. Mors illi Venus ē: sola ē i morte uoluptas:
 Quā pedibus gestās cōtēdit solis ad ortus Vt possit nasci: hæc appetit ante mori.
 Inq; ara residens promit in æde sacra. Ipsa sibi ples: suus est p̄: & suus hærest
 Mirandā sese præstat: præbet q; uehenti: Nutrix ipsa sui: semper alumna sibi:
 Tātus ibi decor est: tātus abundat honor Ipsa q; dē sed nō eadē: q; est ipsa: nec ip̄a est
 Principio color est: qualis sub sidere cæli: Aeternā uitā mortis adepta bono.
 Mitia quē croceo punica grana legunt. Ouidius methamorpho. de phœnice.
 Qualis inest foliis quæ fert agreste papa. Eetñ ex aliis generis primordia ducit
 Cū pēdēs uestit sole rubēte polus. Vna ē q; repet: seq; ipsa se seminet ales
 Hoc hūeri pectusq; decēs uelamie fulgēt: Assyrii phœnica uocāt: n̄ fruge nec herbis
 Hoc caput: hoc cruix: sūmaq; terga nitēt Sed lachrymis thuris: & succo uiuit amo
 Caudaq; porrigit fuluo distincta metallo: Hæc ubi gnq; suæ cōpleuit secula uitæ (mī
 In cuius maculis purpura mixta rubet. Illicis in ramis: tremulæq; cacumie primæ
 Clarū inter pēnas i signe desuper iris: Vnguibus ac puro nidū sibi cōstruit ores
 Pingere cœu nubem desuper alta solet Quo simul ac calias: & nardi leuis aristas

DE RESVRRECTIONE DOMINI

Quassaq; cū sulua substrauit cinama mir Omnia cū domino dona redisse suo.
 Se sup ipōit: sinitq; i odoribus æuū. (cha Nāq; triūphāti post tristia tartara Christo
 Inde ferūt totidē quæ uiuere debeat annos Vndiq; frōde nemus: gramia flore fauēt.
 Corpe de primo uolucrē phœnica renasci Legibus iferni oppressis: sup astra meantē
 Dantes Laudāt rite deū lux: polus: arua: fretum.
 c Ossi per li gran saui se confessa Qui crucifixus erat deus ecce poia regnat
 Che la phœnice muore: e poi renasci Dantq; creatori cuncta creata precem.
 Che al cinquecenteno anno se rapressa Mobilitas anni. mēs sum. lux alma rierum
 Herba ne biada in sua uita nō palce: Horarū splendor. stridula: cūcta fauent.
 Ma sol de incenso lachrymæ & amomo Hic tibi silua comis: plaudit quoq; cāp?ari
 Enardose mirrha son le ultime phalce. Hic grates tacito palmitē uitis agit. (stis
 Lactātiū fir. de resurrectiōis dñice die. Hic tibi nūc auū resonāt uirgulta sulurro
 Alue festa dies. toto uenerabilis æuo Has inter nimio passer amore canit.
 Qua deus ifernū uicit: & astrā tenet Christe salus rerū: bone cōditor atq; redē
 Tēpora florifero rutilāt diuincta sereno Vnica progenies ex deitate p̄ris (ptor
 Et maiore poli lumine porta patet. Irrecitabiliter manans de corde parentis:
 Altius igniuomum solē cæli orbita ducit Verbum subsistens: & patris ore potens.
 Qui uagus oceanas exit & intrat aqas. Aequalis concurs: socius: cū patre coæuus
 Armatus radiis elemēta liquētia lustrans Quo sumpsit mūdas p̄cipe principiū.
 Hac in nocte breui tendit in orbe diem. Aethera suspēdis: sola operis: æquora fūdif
 Splēdida sincerro producūt æthera uultu Quæq; locis habitāt: q̄ moderata uigent
 Læticiamq; suā sydera clara probant. Qui gen? humanū cernēs misisse p̄fūdo
 Terra ferax uario fundit munuscula cultu Vtq; hoīem eripes: es quoq; fact? homo.
 Cū bene uernarit. reddit & annus opes. Nec nostro tantū uoluisti e corpore nasci:
 Mollia purputeū pingunt uiolaria campū Sed caro quæ nasci pertulit atq; mori.
 Prata uirēt herbis: & micat herba comis. Funeris exegas pateris nouus auctor: & or
 Paulatim subeūt stellātia lumina florum: Intra mortis iter dādo salutis opē. (bis:
 Floribus aridēt gramina cuncta suis Tristia cessarū infernæ uincula legis:
 Semine deposito late seges exilit aruis Expauitq; chaos luminis ore premi.
 Spōdens agricolę uincere posse famem. Depeunt tenebræ Christi fulgore fugatæ:
 Catidice deserto lachrymat sua gaudia pal Aeternæ noctis pallia crassa cadunt.
 Vñ merū tribuat dat mō uitis aquā (mel Sollicitā: sed redde fidē precor: alma ptās:
 Cortice de matris tenera lanugine surgēs Tertia lux redit: surge sepulte meus
 Preparat ad partū turgida gēma sinuth. Nō decet ut uili tumulo tua mēbra tegāt
 Subq; hyemis tēpus filiorū crine reuulso Nō precium mundi uilia saxa premant.
 Iam reparat uiridās frōdea tecta nemus: Indignū est cuius claudūc cūcta pugillo
 Mixta salix: abies: coril? siler: uulnuis: acer. Vt regat iuclusum rupe uetante lapis.
 Plaudit q̄q; suis arbor amœna cōis (nux Litea tolle precor: sudana lique sepulchro
 Cōstructura suos apis hic aluearia liquēs Tu satis es nobis: & sine te nihil est:
 Floribus instrepitās poplite mella rapit Solue cathenatas inferni carceris umbras:
 Adcātus reuocat auis: quæ carmie clauso. Et reuoca sursum quicquid ad ima ruit.
 Pigrior hyberno frigore muta fuit. Redde tuā faciē: uideāt ut sacula lumen
 Hinc philomena suis attēpat organa cānis Redde diem: qui nos te moriente fugit.
 Fitq; repulso dulcior aura melo. Sed plāe iplesti remeās pie uictor olympi
 Ecce renascētis testatur gratia mundi. Tartara pressa iacent: nec sua iura tenēt